

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag fremsættes til afløsning af lov nr. 241 af 8. juni 1966 om grundforbedring og lov nr. 244 af 8. juni 1966 om finansiering af vandløbsregulering m.v. (Landvindingsloven), (folketingsstidende 1965-66: 3939, 4480, 5898, 6244 A. 2209, 2229, B. 1173, 1175, C. 625).

For at gøre lovgivningen om grundforbedring og statsfinansiering af vandløbsregulering mere overskuelig foreslås reglerne nu samlet i een lov.

For så vidt angår finansiering af grundforbedring (dræning m.v. samt mindre vandløbsforanstaltninger), der i de senere år væsentlig har koncentreret sig om ydelse af statstilskud i forbindelse med en lånefinansiering fra kreditforeninger, sparekasser og banker, er den tidligere lovs afgrænsning af området foreslået indsnævret, således at foranstaltningerne som hovedregel kun kan angå arealer, der hidtil har været dyrket i jordbrugsmæssig henseende. Også området for den tidligere lov om finansiering af vandløbsregulering m.v., der særlig inden for meget snævre bevillingsmæssige rammer er anvendt til godkendelse af en statsfinansiering af enkelte, større vandløbsreguleringer, foreslås begrænset tilsvarende.

For alle foranstaltningers vedkommende har man dog anset det for nødvendigt, at der gives landbrugsministeren en beføjelse til at medtage hidtil udyrkede arealer, når særlige omstændigheder foreligger. For grundforbedringsager må dette gælde tilfælde, hvor det vil være åbenbart urimeligt ikke at medtage mindre, udyrkede arealer under en drænings- og kultiveringsplan som f. eks. slutter sig til en allerede gennemført vandløbsregulering eller etablering af et pumpeanlæg, idet en sådan investering i en hovedafvanding først kan få sin fulde landøkonomiske værdi, hvor den følges op med detailafvanding og kultivering af de berørte arealer. Også for vandløbsreguleringers vedkommende bør man tilstræbe, at en statsfinansiering af sådanne projekter så vidt muligt begrænses til at angå arealer, der hidtil har været udnyttet landbrugsmæssigt. For disse fællesarbejders vedkommende gælder imidlertid, at det i praksis ikke vil være muligt helt at undgå at inddrage enkelte arealer, som ikke hidtil har været dyrket.

Statstilskud, der i dag for de større sager efter landvindingsloven kan gå op til 50 pct. af samtlige udgifter, vil efter forslaget i alle tilfælde blive begrænset til 25 pct., således at der ikke længere vil være mulighed for en forhøjelse af denne tilskuds-sats for de større vandløbsreguleringers vedkommende.

Spørgsmål om regulering m.v. af vandløb, søer og anlæg af nye vandløb afgøres normalt af vandløbsretterne efter reglerne i vandløbsloven, hvori der er regler om kommunalbestyrelsernes deltagelse i finansieringen. Vandløbslovens regler om finansiering af vandløbsregulering m.v. har dog i meget vidt omfang hidtil været erstattet af regler i grundforbedringsloven og landvindingsloven, hvorefter statskassen har overtaget kommunernes forpligtelser i denne henseende. Det har været overvejet, om man ikke i forbindelse med nyordningen af byrdefordelingen mellem stat og kommune burde vende tilbage til den kommunale finansiering, men man er vejet tilbage herfor under hensyn til den betydelige forskel i behovet for vandløbsregulering, der hersker i de forskellige egne af landet.

Forslaget vil ikke medføre øgede udgifter eller øget administration.

Med hensyn til de enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Grundforbedringslovens hidtidige område er her — med den i indledningen omtalte begrænsning til dyrkede arealer — i henseende til foranstaltningernes art angivet uændret. Derimod er de særlige finansieringsregler for vandløbsregulering m.v. kun opretholdt for så vidt angår offentlige vandløb og etablering af offentlige pumpeanlæg, således at vej-anlæg, kultiveringsforanstaltninger og regulering af søer udgår.

Til § 3.

Da der fortsat vil indgå et væsentligt landbrugsøkonomisk og teknisk skøn ved afgørelsen, er det foreslået, at der nedsættes et landsomfattende udvalg til behandling af de foreliggende planer for de større vandløbsreguleringer m.v.

Dette svarer til den nuværende behandling ved landvindingsudvalget. Det har ligesom ved landvindingslovens revision i 1966 været overvejet, om man nu kunne foreslå, at også de større statsfinansierede vandløbsreguleringer m.v. bør undersøges og afgøres ved en forudgående behandling ved en vandløbsret, men man finder det ikke særlig praktisk, at sådanne projekter først skal indbringes for en vandløbsret til afgørelse om sagens fremme, for derefter at blive forelagt for landbrugsministeriet til afgørelse om sagens finansiering af statskassen og påny overgå til vandløbsrettens behandling og videre påkendelse.

Det pågældende udvalg foreslås sammensat som